Lietas Nr. C33238815
Lietas arhīva Nr. C-2388-15/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 11.jūnijā

Rīgas rajona tiesa

tiesnese Elita Stivriņa,

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015.gada 25.februārī prasītāja – /pers. A/ cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna /pers. C/ uzturam.

Pieteikumā norāda, ka 2003.gadā tika noslēgta laulība ar atbildētāju. 2013.gada 4.jūnijā piedzima meita. No 2014.gada 13.novembra atbildētājs atrodas ieslodzījuma vietā un materiāli ģimenei nepalīdz. Bērnam ir nepieciešams ēdiens, apģērbs, mājoklis, veselības aprūpe, kā arī izglītošana un audzināšana.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, 2003.gada 1.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.348 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 21. un 22.punktu, 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1096 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kā arī Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ aprūpei Ministru kabineta noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram.

Atbildētājs paskaidrojumus nav sniedzis.

[2] 2015.gada 3.martā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta otrajā daļā noteiktajam, atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteikts, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt Civilprocesa likuma $56.^{1}$panta otrajā daļā noteikts, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz Rīgas Centrālcietumu, bet 2015.gada 23.martā tiesā saņemta informācija no Daugavgrīvas cietuma, ka atbildētājs ir atbrīvots no ieslodzījuma un cietuma administrācijas rīcībā nav informācijas par adresi, pēc kuras atbildētājas atradīsies pēc atbrīvošanas.

2015.gada 24.martā atbildētājam prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa nosūtīta uz deklarēto dzīves vietu.

Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz deklarēto dzīves vietu, līdz ar to atzīstams, ka par tiesvedības procesu atbildētājam ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un $56.^{1}$pantā noteiktajam. Pārbaudot lietas materiālus tiesa konstatē, ka prasības pieteikuma tiesā nav atgriezts, līdz ar to tiesa uzskata, ka atbildētājs ir saņēmis prasības pieteikumu.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2015.gada 8.aprīlī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2015.gada 11.jūnijā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Ar prasības pieteikumam pievienoto dzimšanas apliecības kopiju apstiprinās, ka /pers. C/, dzimušas /datums/, vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/ (lietas 9.lapa).

[5] Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam 90 *euro* mēnesī.

Civillikuma 178.pants noteikts - ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo. Lietā nav strīda par to, ka bērna aprūpi un uzraudzību īsteno māte - prasītāja lietā.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis

pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns varēs pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No minētām tiesību normām izriet, ka vecākiem ir pienākums sniegt uztura līdzekļus saviem bērniem. Līdz ar to tiesai ir pamats piedzīt uzturlīdzekļus no bērna tēva, ja viņš tos nesniedz labprātīgi, vai sniedz nepietiekamā apmērā. Lai novērtētu, cik lieli uzturlīdzekļi ir piedzenami, tiesai ir jāizvērtē abu pušu mantiskais stāvoklis un spējas, kā arī bērna uzturēšanai nepieciešamo līdzekļu apmērs.

Par atbildētāja mantas stāvokli lietā ir noskaidrots sekojošais.

No lietas materiāliem pievienotās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2015.gada 5.marta izziņas Nr.15/563203 izriet, ka atbildētājs laika periodā no 2014.gada janvāra līdz 2014.gada oktobrim guvis ienākumus 1471,79 *euro* apmērā (lietas 22.lapa).

No Valsts ieņēmuma dienesta 2015.gada izziņas redzams, ka atbildētājs guvis ienākumus no 2014.gada janvāra līdz 2014.gada oktobrim 1471,79 *euro*, kā arī no sava īpašuma atsavināšanas (izņemot nekustamo īpašumu) 2014.gada 15.aprīlī guvis ienākumus 311 *euro* (lietas 24.-25.lapa).

Saskaņā ar tiesai pieejamo Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas informāciju atbildētāja īpašumā nav nekustamo īpašumu. Saskaņā ar tiesai pieejamo Ceļu satiksmes drošības direkcijas informāciju atbildētāja turējumā ir viens transportlīdzeklis Audi Allroad, 2004.izlaiduma gada.

Bērna uzturēšana gulstas uz abiem vecākiem, tātad arī prasītājai samērā ar savu mantas stāvokli ir jāpiedalās bērna uzturēšanā.

No lietas materiāliem pievienotās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2015.gada 5.marta izziņas Nr.15/563187 izriet, ka prasītājas ienākumi laika periodā no 2014.gada janvāra līdz 2015.gada janvārim ir sastādījuši 1225,90 *euro* apmērā no kā redzams, ka ienākumi ir saņemti no valsts pamatbudžeta un nodarbinātības speciālais budžets (lietas 20.lapa).

No Valsts ieņēmumu dienesta 2015.gada izziņas redzams, ka neviens darba devējs nav sniedzis ziņas par prasītājas nodarbinātību un gūtajiem ienākumiem periodā no 2014.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 18.martam. Gūtie ienākumi no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izmaksātajiem pabalstiem un atlīdzībām par 2014.gada no 1.janvāra līdz 31.decembrim 2538,95 *euro* (lietas 24.lapa).

Saskaņā ar tiesai pieejamo Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas informāciju prasītājas īpašumā nav nekustamo īpašumu.

[6] Nosakot uzturnaudas apmēru, tiesa ņem vērā Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras, kā arī šā likuma 10.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz tādiem apstākļiem, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Ņemot vērā noskaidroto pušu materiālo stāvokli, tiesa atzīst, ka pušu mantiskais stāvoklis ir līdzvērtīgs. Tomēr tiesa atzīst, ka prasītājas norādītais uzturlīdzekļu apmērs ir norādīts atbilstoši Civillikuma 179.panta piektajā daļā noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram, kas ir jāmaksā vecākiem neatkarīgi no viņu spējām un mantiskā stāvokļa.

Civillikuma 179.panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta noteikumos Nr.734 Grozījumos Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas spēkā stājās no 2015.gada 1.janvāra, noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 360 *euro*.

Ievērojot teikto, tiesa atzīst, ka neatkarīgi no atbildētāja mantas stāvokļa, atbildētājam ir pienākums sniegt uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/ uzturam 90 *euro* apmērā mēnesī sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas 2015.gada 25.februāra līdz bērna 7 gadu vecumam 90 *euro* apmērā, bet ne mazāk kā 25% no minimālās mēneša darba algas, un no 7 gadu vecuma līdz bērna pilngadības sasniegšanai 108,00 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no minimālās mēneša darba algas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 205.pantā noteiktajam, uzturlīdzekļu piedziņa ir nosakāma nekavējoties.

[7] Civilprocesa likuma 42.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas.

Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 162 *euro* (90x12=1080x15%=162) apmērā.

Lietas izskatīšanas laikā ir radušies un nav apmaksāti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,00 *euro* apmērā, kas piedzenami no atbildētāja.

[8] Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Līdz ar to atbildētājs ir nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.panta pirmo daļu., 96., 97., 193., 204.[1], 250[25]. un 250[27].pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/, dzimušas /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam 90 *euro* apmērā mēnesī no 2015.gada 25.februāra līdz bērna 7 gadu vecumam, bet ne mazāk kā 25% apmērā no minimālās mēneša darba algas un no 7 gadu vecuma 108,00 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 162 *euro*, samaksu veicot sekojošā kontā:

Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: šeit ierakstāmi dati lietas identificēšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,00 *euro*, samaksu veicot sekojošā kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu – valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumus apliecinošus dokumentus iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese E.Stivriņa